

Nutritions- och vätskebalansjournal
Nutritionsjournal 2001 Region Skåne

© Mats Persson, Geriatriskt Utvecklingscentrum,
 Universitetssjukhuset MAS, Malmö 2001-10-28, 218A.

Avd: ..... Blad nr: ..... Namn och personnummer

Kroppslängd	cm	Datum											
Kroppsvikt		kg											
BMI													
Viktindex													
Beräknat energibehov		kcal											
Beräknat vätskebehov		ml											
Kosttyp och portionsstorlek													
Energiintag													
Energi per os		kcal											
Energi enteralt (per sond)		kcal											
Energi parenteralt		kcal											
Summa energiintag		kcal											
Energibalans +		kcal											
Energibalans -		kcal											
Vätskeintag													
Vätska per os		ml											
Sondmat		ml											
Sondmat		ml											
Sondmat		ml											
Vätska sond (ej sondmat)		ml											
i.v		ml											
i.v		ml											
i.v		ml											
i.v		ml											
i.v		ml											
Summa vätskeintag		ml											
Vätskeförluster													
Urin		ml											
Kräkning		ml											
Diarre		ml											
Ventrikelsond		ml											
Dränage		ml											
		ml											
Fistel		ml											
		ml											
Uppskattat perspiratio		ml											
Summa vätskeförluster		ml											
Vätskebalans +		ml											
Vätskebalans -		ml											
Övrigt													
Blödning		ml											
Blodtillförsel		ml											
Tillfört Natrium i.v		mmol											
Tillfört Kalium i.v		mmol											

Nutritionsbedömning

© Mats Persson, Geriatriskt utvecklingscentrum,
Universitetssjukhuset MAS, Malmö 2001-10-28, 218B.

Namn: ..... Personnummer: .....

Diagnos: .....

Huvudproblem/behov för nutritionen: .....

Kost, kosttyp och kostkonsistens: .....

Hjälpmiddel vid måltider: .....

Äter ej: .....

Tål ej: .....

Normal vikt: .....kg. Aktuell vikt: .....kg. Viktförlust/ökning: .....kg på .....veckor/mån = viktörlust/ökning .....%

Riskfaktorer

	JA	NEJ
Ofrivillig viktörlust på mer än 3 kg senaste månaden		
Ofrivillig viktörlust på mer än 5 kg senaste halvåret		
BMI under 20		
Ökad trötthet senaste veckorna		
Avvikande kostkonsistens		
Äter ensidig kost		
Livsmedelsallergi/överkänslighet		
Har svårt för att hantera maten på tallrik/bord/bricka		
Behöver speciella hjälpmiddel vid måltider		
Har svårt för att för maten till munnen		
Behöver hjälp med att matas: ..... helt ..... delvis		
Minskat kostintag/aptitlöshet		
Tuggsvårigheter		
Tandproblem/tandprotesproblem		
Munhåleproblem/salivproblem		
Sväljningssvårigheter		
Förändrade smakupplevelser		
Illamående/kräkningar		
Diarréer		
Förstoppningsproblem		
Mag-tarm-sjukdom		
Större operation planeras/nyligen genomgången		
Större fraktur		
Större brännskada		
Multitraumaskador		
Trycksår		
Cancer		
Hjärtsvikt		
Respiratorisk sjukdom		
Njursjukdom		
Neurologisk sjukdom/skada		
Infektionssjukdom/sepsis		
Psykisk sjukdom		
Sociala problem		

JA på någon av ovanstående punkter kan innebära att individen är i riskzonen för undernäring. Lämpliga åtgärder att gå vidare med kan i så fall vara t ex: • En mer utförlig anamnes och bedömning av status. • Regelbundna viktkontroller. • Mat- och vätskeregistrering med uppföljning av energiintag och beräkning av energibehov. • Anpassad kostkonsistens. • Extra mellanmål. • Översyn av äthjälpmiddel. • Kosttillskott. • Beräkning av kosten. • Se över måltidsmiljön. • Ev läkar- och/eller dietistkontakt.

Åtgärder: .....

.....

.....

Sign: ..... Datum: .....

Viktörlust/viktökning

$\frac{\text{förlorad/ökad vikt (kg)}}{\text{tidigare vikt (kg)}} \times 100 =$ viktörlust/viktökning i procent

Riskindivider = önskad viktnedgång

- mer än 5 procent senaste månaden, eller
- mer än 7 procent senaste tre månaderna, eller
- mer än 10 procent de senaste sex månaderna.

Body Mass index (BMI)

$BMI = \frac{\text{vikt (kg)}}{\text{längd} \times \text{längd (m)}}$

Normalvikt för vuxna (20-70 år) = BMI 20-25.

Beräkning av energibehov

Ett enkelt sätt att beräkna energibehovet i kcal/dag är att multiplicera den aktuella kroppsvikten med 30. Resultatet är lika med energibehovet i kcal/dag (t ex 70 kg x 30 = 2100 kcal/dag). Ett annat enkelt sätt är att använda tabellen här nedan.

Genomsnittligt energibehov per dag och kg kroppsvikt   datum   vikt, kg

Basalmetabolism (BMB)	22 kcal	
Sängliggande: BMB + 30%	29 kcal	
Uppgående: BMB + 50%	33 kcal	
Återuppbyggnadsfas: BMB+80%	40 kcal	

Korrigeringsfaktor för ökat/minskat energibehov

- om personen är mager	+10%	
- om personen är överviktig	-10%	
- om personen är 18-30 år	+10%	
- om personen är över 70 år	-10%	
- för varje grads temperaturstegring	+10%	
- extra energibehov (t ex p g a		
brännskador, stora frakturer, sepsis,		
multitrauma, stor fysisk aktivitet)		

Summa beräknat energibehov/dag   kcal

Beräknat vätskebehov

Ett enkelt sätt att beräkna vätskebehovet i ml/dag är att multiplicera den aktuella kroppsvikten med 30. Resultatet är lika med vätskebehovet i ml/dag (t ex 70 kg x 30 = 2100 ml). Vid en mer noggrann uträkning krävs att vätskebalansen följs, då kan följande siffror vara till hjälp:

- Perspiration 1000 ml/dygn (eller 12 ml/kg kroppsvikt) + 250 ml/dygn för varje grads temperaturstegring >37°C
- Förlust via avföringen 200 ml/dygn
- Övriga vätskeförluster som t ex urin måste mätas.